

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

5.s.kt

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K

BØRNERÅDETS HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FORSLAG TIL LOV OM FORBUD MOD SALG AF TOBAK OG ALKOHOL TIL PERSONER UNDER 16 ÅR

D. 17. 11. 2003.

Børnerådet kan ubetinget støtte et forbud mod at sælge tobak og alkohol til unge under 16 år.

Lovændringen vil få betydning for forbrugsmønstret og gunstigt medvirke til at forbedre danske unges helbred og livskvalitet generelt, og det er Børnerådets opfattelse, at lovforslaget vil blive mødt med bred opbakning af såvel børn og unge som af voksne, særligt forældre.

Børnerådet ønsker imidlertid at føje en række betragtninger såvel til de almindelige bemærkninger, som til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Vedr. pkt.1. Baggrund og indhold

Børnerådet tilslutter sig fuldt ud den tanke, at folkeskolen og børneårene bør gøres fri for rusmidler, hvad enten det drejer sig om alkohol eller tobak. Så meget desto mere vil det være nærliggende, at fænomenet alkoholsodavand (alkopops) gøres til genstand for en nærmere problematisering i bemærkningerne. Alkopops er alkohol forklædt som sodavand, og det er velkendt at børn og unges viden herom ikke udgør nogen barriere for ønsket om at købe dem. Så længe der ikke er udstedt et forbud mod fremstilling og salg af alkopops, må salgsleddet pålægges at placere produktet sammen med andre alkoholholdige drikkevarer og at sende klare signaler til køberne, evt. ved at der indføres tydelige reklamerestriktioner.

Børnerådet finder afgiftsnedsættelserne på alkohol fra oktober 2003 uforenelige med de forebyggelsesformål, der er lovforslagets intention. Børn og unge vil have svært ved at forstå lovgivers modsatrettede signaler. Prisleddet må alt andet lige forventes at medføre et øget alkoholforbrug, også blandt de unge, der nu uanset et salgsforbud lettere og oftere kan komme i besiddelse af alkohol i hjemmene. Bemærkningernes konstatering af, at afgiftsnedsættelsen medfører et ekstra behov for en forebyggelsesindsats er på den baggrund ganske relevant, om end særdeles problematisk.

Vedr. pkt. 8. Led i forstærket indsats

Af forslaget fremgår det, at Sundhedsstyrelsen vil gennemføre forskellige relevante oplysningskampagner. Børnerådet foreslår, at der til indsatsen blandt de voksne føjes en kampagne målrettet forældre til de 13 – 16 årige, der informerer om de nye bestemmelser og synliggør forældrenes moralske ansvar over for børnene.

Mht. oplysningsindsatsen over for børn og unge finder Børnerådet det mangelfuldt, at de unge ikke selv bringes på banen som aktører i klubber, skoler m.v. De unge ses ikke som aktive samarbejdspartnere, og der lægges ikke vægt på, at de unge selv lærer at håndtere røg og alkohol fornuftigt. Målet for indsatsen må være, at skoler og klubber danner en sundhedsfremmende ramme i unges dagligdag. Elevråd og andre organisationsformer, hvor børn og unge er medbestemmende, må inddrages i arbejdet og have en aktiv og betydningsfuld rolle, fx med formuleringen af en klar alkohol- og rygepolitik på skoler og institutioner. -

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

§3 Om legitimationskort

Børnerådet tilslutter sig etableringen af en ordning, efter hvilken unge kan anskaffe et legitimationskort, når de er fyldt 16. Det bør sikres, at prisen på kortet er så lav, at den ikke i sig selv udgør en hindring for den unge i at anskaffe kortet.

§ 4

Børnerådet finder afgrænsningen af personer, der kan straffes for overtrædelse af §1 og 2, relevant, og tilslutter sig i øvrigt, at der ved bødeudmålingen gribes hårdt ind over for gentagen og tilsigtet overtrædelse af salgsforbuddet.

Politiets opgaver i forhold til lovforslaget forudsættes løst inden for de bestående ressourcemæssige rammer (si. 7, pkt. 11). En vigtig forudsætning for, at lovforslaget får den ønskede virkning, er imidlertid, at det håndhæves i et omfang, der i det mindste udelukker grove overtrædelser. Politiet vil derfor have en vigtig rolle ved den praktiske gennemførelse af loven, ved tilsyn og kontrol med cafeer, diskoteker mv., og Børnerådet finder derfor ikke umiddelbart den omtalte udmelding om ressourceforbruget realistisk.

Med venlig hilsen

Klaus Wilmann, formand for Børnerådet
Bente Ingvarsen, sekretariatschef